Examen VMBO-KB

2021

tijdvak 1
maandag 17 mei
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 36 vragen en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 53 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

KB-0011-a-21-1-o

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 1 Erwtensoep

4p **1** **Zoekend lezen**
Kruis in de uitwerkbijlage aan of de uitspraken juist of onjuist zijn.

Tekst 2 Fietsen verleer je nooit

1p **2** Wat is de kernzin van alinea 2?
A De kern van het procedureel geheugen is ervoor zorgen dat procedures uiteindelijk routines worden.
B Als je leert fietsen, moet je een aantal handelingen onder de knie krijgen.
C Door die vaardigheden in kleine stapjes te leren, ga je steeds beter presteren.
D Totdat het is ingeslepen en alles wat bij fietsen komt kijken een routine is geworden.

1p **3** Wat is volgens Albert Postma, naast herhalingen, bevorderlijk voor het levenslang opslaan van handelingen?
zorgen voor
A het maken van kleine stapjes bij het uitvoeren van handelingen
B pauzemomenten bij het uitvoeren van handelingen
C structuur bij het uitvoeren van handelingen

1p **4** Waar legt Erik Scherder vooral het accent op bij het aanleren van handelingen?
A intelligentie
B leeftijd
C motoriek
D routine

1p **5** Albert Postma laat zijn studenten beschrijven hoe ze autorijden.
Wat wil hij met dat voorbeeld laten zien?
Wat je in je procedurele geheugen hebt opgeslagen
A bewaar je in stukjes.
B is lastig om te verwoorden.
C kun je eenvoudig reproduceren.
D raak je nooit meer kwijt.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **6** In alinea 6 staan combinaties van activiteiten die je tegelijkertijd kunt doen.
Welke combinatie is volgens de informatie uit de tekst NIET mogelijk?

A fietsen en zingen
B gamen en Spaans leren
C jas dicht ritsen en lopen
D skaten en lachen

1p **7** Wanneer werkt het procedureel geheugen niet goed volgens de informatie uit deze tekst?

A als je een ongeluk hebt gehad waarbij je hersens beschadigd zijn
B als je medicijnen gebruikt die invloed hebben op je hersenen
C als je moet nadenken hoe je iets moet doen
D als je ziek bent waardoor je hersenen aangetast zijn

1p **8** Wat is de reden dat bij mensen met dementie het procedureel geheugen nog lang blijft werken?

A Oude mensen hoeven geen nieuwe dingen meer te leren, vandaar dat ze dingen die ze al weten gemakkelijk kunnen reproduceren.
B Handelingen die vaak zijn uitgevoerd worden opgeslagen in een deel van de hersenen dat niet zo snel wordt aangetast door ouderdom.
C Herinneringen aan vroeger zijn belangrijk voor oude mensen en daardoor kunnen ze zich nog op hoge leeftijd bepaalde dingen herinneren.

1p **9** Welk spreekwoord past het beste bij de inhoud van alinea 7?

A Eind goed al goed.
B Jong geleerd is oud gedaan.
C Men is nooit te oud om te leren.
D Zoals de ouden zongen, piepen de jongen.

1p **10** Welke vraag staat in deze tekst centraal?

A Hoe komt het dat je routines nooit verleert?
B Op welke manier werkt het opslaan van informatie in het geheugen?
C Waarom is het procedurele geheugen zo belangrijk?
D Wat is de reden dat iedereen kan leren fietsen?

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 3 Dierenbescherming

1p **11** Wat is het doel van de afbeelding?

A Mensen erop wijzen hun hond uit de auto mee te nemen als ze hun auto afsluiten.

B Mensen overtuigen dat ze de auto op slot moeten doen als ze hun hond uitlaten.

C Mensen waarschuwen op te letten of er geen hond in een afgesloten auto zit.

2p **12** Tot welke vier handelingen roept de advertentie op?
Kruis in de uitwerkbijlage de **vier** juiste antwoorden aan.

1p **13** Wat is het belangrijkste doel van deze advertentie?
adviseren om

A altijd het meldnummer te bellen als mensen iets niet vertrouwen

B een auto in de schaduw te parkeren als de zon schijnt

C een hond niet alleen in een auto achter te laten

D een hond niet mee te nemen in de auto bij warm weer

1p **14** Voor wie is deze advertentie vooral bedoeld?
Kruis in de uitwerkbijlage de **twee** juiste antwoorden aan.

1p **15** Op de website van de Dierenbescherming staan de volgende afbeelding en tabel:

Temperatuur buiten	**Temperatuur in de auto**	
°C	Na 10 minuten	Na 30 minuten
21	31	40
24	34	43
27	37	45
30	40	48
32	43	51
35	45	54

→ Welke zin uit de tekst bij de advertentie past het best bij de informatie die op de website staat?
Citeer de zin die het best past bij de tabel.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 4 Inburgeren versie 2.0

1p **16** De titel van deze tekst is ‘Inburgeren versie 2.0’.
Waar heeft 2.0 vooral betrekking op?
Het is een reactie op de aangepaste
- **A** lesstof over de Nederlandse samenleving.
- **B** lesstof van de aangeboden taalcursus.
- **C** Nederlandse manier van leven.
- **D** Nederlandse normen en waarden.

1p **17** In alinea 1 beschrijft de auteur een bepaalde wereld waarin mensen bepaalde rollen hebben.
Wie past het best in die wereld volgens de informatie van deze tekst?
- **A** een asielzoeker die in zijn nieuwe auto rijdt
- **B** een gevlucht kind dat tweetalig wordt opgevoed
- **C** een man die de boekhouding van zijn gezin doet
- **D** een vrouw die haar afdeling instructies geeft

1p **18** Wat was de conclusie van het onderzoek van Arieke van Liere?
Kruis in de uitwerkbijlage de **twee** juiste zinnen aan.

1p **19** Een nieuwkomer met ambitie kan het hier zwaar krijgen volgens alinea 2.
Hoe komt het dat die ambitie meteen de kop wordt ingedrukt?
De nieuwkomer
- **A** is verplicht om eerst te slagen voor een enorm zwaar inburgeringsexamen.
- **B** leert dat in Nederland bepaalde ambities niet voor iedereen zijn weggelegd.
- **C** moet de Nederlandse taal al bij aankomst perfect beheersen.
- **D** zal onderaan de maatschappelijke ladder moeten beginnen.

1p **20** Op welke vraag krijg je antwoord in alinea 3?
- **A** Hoe komt het dat het voor inburgeraars lastig is om zich voor te bereiden op de Nederlandse samenleving?
- **B** Wat moet er op een foto die goed past bij een actueel inburgeringsexamen staan?
- **C** Wat vindt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van het inburgeringsexamen?
- **D** Welke mensen vinden het vooral lastig om te slagen voor het inburgeringsexamen?

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **21** Arieke van Liere heeft ontdekt dat het lesmateriaal voor inburgeraars niet actueel is.
Op welke manier probeert zij dat aan de politici duidelijk te maken?
door politici

A op te roepen om inburgeringscursussen aan te passen zodat ze beter aansluiten bij de praktijk
B te laten inzien dat het noodzakelijk is om meer te investeren in het actualiseren van de inburgeringsexamens
C uit te dagen om nieuwe foto's te maken die passen bij de huidige normen en waarden in de Nederlandse samenleving
D uit te nodigen om regels voor verblijfsvergunningen en de inhoud van inburgeringscursussen goed op elkaar af te stemmen

1p **22** Arieke van Liere heeft een mening over de inhoud van het inburgerings-examen.
→ Citeer uit alinea 5 de zin waarin het argument voor deze mening wordt genoemd.

1p **23** Door welke **drie** woorden kun je het woord 'omstreden' uit alinea 5 (regel 104) vervangen, zodat de betekenis van de zin gelijk blijft?
Kruis in de uitwerkbijlage de **drie** juiste antwoorden aan.

1p **24** Welke conclusie past het best bij alinea 5?

A De foto's in het lesmateriaal blijven voorlopig nog gehandhaafd.
B De minister kijkt of het onderzoek van Van Liere belangrijk genoeg is.
C De procedures voor verblijfsvergunningen worden aangepast.
D Het inburgeringsstelsel wordt opnieuw bekeken en mogelijk aangepast.

1p **25** Welke zin past het best bij de opvattingen van Arieke van Liere volgens de informatie uit de tekst?

A Bij inburgering moet beeldvorming van Nederlandse waarden en normen centraal staan.
B De inburgeringscursus is te moeilijk voor nieuwkomers met ambitie.
C Nieuwkomers kunnen ook inburgeren zonder deel te nemen aan het inburgeringsexamen.
D Slagen voor de inburgeringscursus moet gelijk staan aan slagen in de Nederlandse samenleving.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **26** Wat weet je zeker over Arieke van Liere volgens de informatie uit deze tekst?

A Ze gaat foto's maken om de taalcursussen voor inburgeraars te moderniseren.
B Ze meent dat politici volgens haar te weinig betrokken zijn bij het inburgeringsproces.
C Ze pleit ervoor dat iedere groep in de Nederlandse samenleving herkenbaar moet zijn.
D Ze vindt een juiste beeldvorming over de Nederlandse normen en waarden belangrijk.

1p **27** Aan het einde staat de tekst 'Hoe kan het ook?' in een kader.
Wat gebeurt er in deze tekst?
Deze tekst

A geeft een oplossing voor het genoemde probleem.
B vat samen wat er al eerder in de tekst genoemd is.
C voegt een nieuw deelonderwerp toe aan de tekst.

Tekst 5 Bamboefietsen

1p **28** In alinea 1 staat: "De blik is nu gericht op Zuid-Afrika."
Wat wordt hiermee bedoeld?
Het bedrijf BlackStarBikes wil

A de fietsenmarkt gaan verkennen in Zuid-Afrika.
B in Zuid-Afrika reclame maken voor bamboefietsen.
C mensen in Zuid-Afrika overhalen om te gaan fietsen.
D onderzoeken of er in Zuid-Afrika bamboe kan groeien.

1p **29** Wat is het verband tussen de volgende gebeurtenissen?
Zet in de uitwerkbijlage de nummers van de gebeurtenissen in de juiste volgorde volgens de informatie uit de tekst.

1 De prijs van een fiets in Ghana gaat omlaag.
2 De verkoop van fietsen stijgt in Europa.
3 Meer Ghanezen kunnen een fiets aanschaffen.

1p **30** In alinea 4 wordt slecht nieuws verteld over de bamboefiets.
Op welke manier is deze zin bedoeld?

A cynisch
B komisch
C kritisch
D serieus

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **31** Wat weet je zeker over de bamboefiets volgens de informatie uit deze tekst?
Zet in de uitwerkbijlage een kruisje achter de **drie** juiste antwoorden.

1p **32** In de tekst wordt gesproken over de duurzaamheid van de bamboefiets.
Wat wordt hiermee bedoeld?
Ze bedoelen dat een bamboefiets gemaakt is
A in een speciale fabriek in Ghana.
B met behulp van groene energie.
C van een product dat de aarde minder belast.
D van materiaal dat overal op de aarde groeit.

1p **33** In deze tekst lees je vooral informatie over de positieve kanten van het maken van bamboefietsen.
In welke alinea staat een negatief punt over het productieproces van deze fietsen?
A in alinea 5
B in alinea 6
C in alinea 8
D in alinea 9

1p **34** Welke uitspraak past het best bij de missie van BlackStarBikes?
A De fietsen rijden comfortabel vanwege de dempende eigenschappen van bamboe.
B Er bestaat geen tweede die hetzelfde is, iedere bamboefiets is uniek.
C Iedere fiets wordt gratis afgeleverd op ieder adres in Nederland.
D Zoveel mogelijk mensen blij maken met een bamboefiets of frame, dat is ons doel.

1p **35** Dit artikel komt uit een krant.
In welke rubriek past dit artikel het best?
A cultuur
B economie
C media
D wetenschap

1p **36** Maak van de volgende zinnen een goedlopende samenvatting.
→ Zet in de uitwerkbijlage de nummers van de zinnen in de juiste volgorde, zodat ze een samenhangend geheel vormen.
1 Dat is de aanleiding geweest om het bedrijf BlackStarBikes op te richten.
2 Drie vrienden ontdekten een bamboefabriek in Ghana met een kleine afzetmarkt.
3 Een stijgende verkoop betekent namelijk dat het transport nog duurzamer kan worden.
4 Het bedrijf hoopt dat de afzetmarkt voor bamboefietsen groter wordt.
5 Het bedrijf maakt bamboefietsen en die stevig zijn en toch licht.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Schrijfopdracht

Situatiebeschrijving
Voor het vak Nederlands moet je een interview afnemen. Jij hebt de tekst ‘Bamboefietsen’ gelezen. Door het lezen van de tekst ben je enthousiast geworden over het bedrijf dat bamboefietsen maakt. Jij vindt zaken als duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen heel belangrijk. Je wilt Mirjam Nagel, bedrijfsleider van BlackStarBikes, dan ook graag interviewen.

Je besluit om Mirjam Nagel een e-mail te sturen om te vragen of ze mee wil werken aan het interview. Je vermeldt alvast een vraag waar je antwoord op zou willen krijgen. Zo krijgt Mirjam Nagel een beeld van het interview en kan ze zich goed voorbereiden op je komst. Verder laat je in je e-mail weten wat je zo aanspreekt aan het bedrijf BlackStarBikes. Ook vertel je enthousiast over wat duurzaamheid voor jou betekent en je beschrijft op welke manier jij duurzaam probeert te leven.

In de tekst heb je gelezen dat in de sociale werkplaats Pantar gewerkt wordt aan de bamboefietsen. Je zou het leuk vinden om die werkplaats met eigen ogen te zien. In je e-mail vraag je of het mogelijk is om een rondleiding te krijgen. Je hoopt dat je snel een reactie ontvangt.

13p **37** **Opdracht**
Schrijf een e-mail aan Mirjam Nagel. Een aantal gegevens is al voorgedrukt in de uitwerkbijlage. Vermeld het onderwerp van je e-mail in de onderwerpregel. Gebruik voor je e-mail de gegevens uit de situatiebeschrijving en eventueel de tekst ‘Bamboefietsen’. Gegevens die niet in de opdracht staan, moet je zelf bedenken.

Besteed in je e-mail aandacht aan de volgende punten:
- jezelf voorstellen;
- aanleiding e-mail: opdracht voor vak Nederlands;
- vraag of Mirjam Nagel wil meewerken aan interview;
- een vraag die je aan Mirjam Nagel zou willen stellen;
- vertel wat je aanspreekt aan het bedrijf BlackStarBikes;
- vertel wat duurzaamheid voor jou betekent;
- geef twee verschillende voorbeelden waaruit blijkt dat jij duurzaam leeft;
- vraag om rondleiding door sociale werkplaats;
- verzoek om snelle reactie.

Sluit je e-mail af met ‘Met vriendelijke groet,’ en je voor- en achternaam.

Let op: Zorg ervoor dat je tekst minimaal uit 100 woorden bestaat. Bij minder dan 100 woorden krijg je geen punten voor taalgebruik.

Bronvermelding
Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.